

Europadagen: Hvor er fællesskabet i en usikker verden?

Lærervejledning til arrangement den 8. maj kl. 9.00 – 9.45

Målgruppe: Melletrinnet, 4. – 6. klassestrin

Fredag den 8. maj zoomer Europa-Parlamentet ind på det europæiske fællesskab med skuespiller Jesper Ole Feit Andersen.

Inden vi går live, kan du som lærer forberede dine elever på dagens tema. I planen her er der materiale til 3-4 lektioner. I kan dog sagtens deltage i arrangementet uden at have gennemgået lektionerne på forhånd eller hele materialet – det er blot et tilbud.

Lærervejledningen: Den er inddelt i tre lektioner. I første lektion undersøger vi, hvad Europa og EU er, i anden lektion undersøger vi, hvordan EU opstod, og i tredje lektion undersøger vi det europæiske demokrati.

Forberedelse: Du kan læse hæftet "[EU på 5 minutter](#)", hvis du vil have en hurtig indkøring i EU's historie, og hvordan EU fungerer i dag med fokus på Europa-Parlamentet. Hvis du vil have lidt mere viden om EU og læse om EU's øvrige institutioner som Europa-Kommissionen, Rådet, og hvordan EU fungerer med resten af verden, så kan du med fordel læse "[EU på 10 minutter](#)". Det er baggrundsviden til dig som lærer, så du kan besvare alverdens spørgsmål fra dine elever. Men eleverne skal på ingen måde have al den viden for at kunne være med til selve arrangementet.

Første lektion:

Hvad er Europa, og hvad er EU?

Inden eleverne skal forholde sig til den europæiske historie, skal de først undersøge, hvad Europa og EU er i dag.

Du som lærer kan bruge kortet på side 1-2 i "EU på 5 minutter". Vis klassen det, og lad dem fortælle, hvad de ser. Få dem til at reflektere over forskellen på Europa og EU.

Print kortet ud, og lad børnene undersøge det i grupper ved at besvare følgende spørgsmål:

Spørgsmål til gruppearbejde:

- Hvad er Europa?
- Hvilke lande startede EU?
- Hvornår blev Danmark medlem?
- Hvor mange lande er med i EU i dag?
- Hvorfor tror du, at Danmark gerne ville være medlem af EU?
- Hvor mange millioner borgere, tror du, der bor i EU i dag?
- Hvilke lande vil gerne være med i EU?
- Hvilke lande i Europa er ikke med i EU?
- Har du været på ferie i et andet EU-land og hvor?

Opsamling på klassen.

Svarene på spørgsmålene: Europa udgør 44-50 selvstændige lande afhængigt af, hvordan man definerer grænserne særligt omkring lande som Rusland, Tyrkiet, Georgien, Aserbajdsjan og Kasakhstan.

Seks lande startede Kul- og Stålonionen i 1952, der skabte grundlaget for det EU, vi har i dag. Det var Tyskland, Frankrig, Italien, Nederlandene, Belgien og Luxembourg.

Langt fra alle lande i Europa er medlem af EU. I dag er der 27 medlemslande. Storbritannien var tidligere medlem, men valgte at forlade klubben i 2020 efter en folkeafstemning i 2016.

I 1972 afholdt Danmark en folkeafstemning om, hvorvidt vi skulle være medlem af EF (Det Europæiske Fællesskab), der senere blev til EU. Det mente et flertal af danskerne, at vi skulle. I 1973 blev Danmark officielt medlem af EF. Da Danmark

meldte sig ind, handlede det meget om, at vi kunne blive del af et stort handelsmarked. En klub, hvor det ville være lettere for danske virksomheder at sælge deres varer til de andre, der også var med i klubben.

I dag er der 27 medlemslande i EU. I EU bor der ca. 450 millioner borgere. Og flere lande vil gerne være med fx Ukraine, Moldova, Albanien og flere (se kortet for flere detaljer). Før nye lande kan blive del af EU, skal landene leve op til [København-kriterierne](#). Vigtigst er her at nævne kravet om, at et land skal være et demokrati, før det kan være medlem af EU. København-kriterierne hedder sådan, fordi de blev fastlagt og vedtaget på et EU-topmøde i København i juni 1993.

Norge, Island, Liechtenstein og Schweiz er ikke medlem af EU, men landene arbejder tæt sammen med EU via det fællesskab, der hedder EFTA (Den Europæiske Frihandels-sammenslutning).

Politikerne i EU's medlemslande har vedtaget, at EU skal bygge på værdier som frihed, demokrati, ligestilling og respekt for menneskerettighederne. EU bygger desuden på fire friheder: Fri bevægelighed for varer, for personer, for tjenesteydelser og for kapital. Det betyder, at borgerne kan flytte til et andet EU-land for at bo og arbejde. Og at virksomheder kan sælge deres varer i andre EU-lande.

Anden lektion:

Fra krig i Europa til handel og fred. EU's historie kort fortalt

Repetition fra sidste lektion: Du som lærer kan bruge kortet på side 1-2 i "EU på 5 minutter" og hurtigt gennemgå det, som eleverne talte om i første lektion. Spørg fx:

- Kan I huske, vi talte om EU? Hvad er det?
- Hvilke lande startede EU?
- Hvornår blev de første lande medlem?

Opvarmningsøvelse: I dag skal vi tale om, hvordan vi fik fred i EU. I dag er der desværre mange konflikter mellem verdens lande. Når vi tænder for radioen eller fjernsynet, taler de voksne meget om krig, kriser og konflikter. Rusland har invaderet Ukraine og dets borgere, som nu kæmper for deres overlevelse og land. Den

amerikanske præsident Trump vil have Grønland, og nu har han også startet en krig i Iran.

Spørgsmål til klassen: Hvordan oplever du verden i øjeblikket?

Forklar klassen EU's forhistorie: Det var en franskmand, der fandt på, at lande i Europa skulle handle sammen i stedet for at gå i krig med hinanden. Europa havde været præget af store krige, især 1. (1914-1918) og 2. verdenskrig (1939-1945), som kostede millioner af mennesker livet.

Du som lærer kan vise eleverne [de første par minutter af denne film](#), så de kan se, hvor ødelagt Europa var efter 2. verdenskrig.

Så den 9. maj 1950, altså blot 5 år efter 2. verdenskrig sluttede, skrev og præsenterede Robert Schuman, Frankrigs udenrigsminister, en erklæring, en tekst, hvor han beskrev sine drømme for Europa. Han ville have Tyskland, Frankrig og landene omkring dem til at handle sammen, arbejde sammen, for at undgå endnu en ny konflikt eller verdenskrig.

Siden Robert Schumans idé om et fredeligt samarbejde, har de europæiske lande, der er med i klubben, ikke været i krig med hinanden. Og siden har vi markeret den 9. maj, som vi kalder Europadagen, da det var den dag Robert Schuman fortalte om sine drømme og sit håb for landene i Europa.

Du som lærer kan her dele tegningen af Robert Schuman ud til klassen. [Find tegning her på side 22-23](#). Få eleverne til at beskrive, hvad de ser på tegningen.

Kul- og Stålunionen blev oprettet i 1952 af Tyskland, Frankrig, Italien, Nederlandene, Belgien og Luxembourg. Landene aftalte at oprette et fælles marked for kul og stål med fælles produktion og eksport. Formålet var at holde øje med landenes produktion af kul og stål, for skal man starte en krig, skal man have store mængder af begge dele. Det ville man undgå. Det samarbejde blev i 1957 til EF (Det Europæiske Fællesskab).

Når eleverne har forklaret, hvad de kan se på tegningen, og du har uddybet med forklaringen om Kul- og Stålunionen, kan de farvelægge Robert Schuman og tale om ham.

Ekstra fakta: EF (Det Europæiske Fællesskab) bliver til EU (Den Europæiske Union) i 1993, da klubben vedtog Maastrichttraktaten. Med den traktat blev samarbejdet udvidet betydeligt.

Afrundingsøvelse to og to med opsamling i klassen: Robert Schuman har vist os, at man kan drømme stort, når man vil have en ny verden. Så prøv at tænke stort:

Hvilken verden drømmer du om?

Tredje lektion:

En stor klub, der bygger på demokrati

Opvarmningsøvelse: Få eleverne til at reflektere over, hvad fællesskaber er, store som små. En enkelt forklaring kan være: Et fællesskab er, når man laver noget sammen med andre. **Hvilke fællesskaber er du del af?** En fodboldklub, en klasse, et spejderhold?

Europæisk demokrati:

Du som lærer kan vise [dette foto af plenarsalen](#), hvor politikerne i Europa-Parlamentet mødes for at diskutere og lave nye love for EU og de 450 millioner borgere, der bor i EU.

Spørgsmål til eleverne:

- Hvad tror I, det er? Ligner det noget, I har set før i Danmark? Måske Folketinget?
- Hvor mange politikere tror I, der er?
- Hvor kommer de fra?

Svar og viden til lektionen: Politikerne, der er medlem af Europa-Parlamentet, mødes i plenarsalen i Strasbourg i Frankrig, når de skal stemme om nye love for EU og dermed også for Danmark.

Politikerne i Europa-Parlamentet er valgt af de voksne borgere i EU. I øjeblikket er der 720 politikere i Parlamentet, 15 af dem er fra Danmark.

Nu har der lige været valg til Folketinget, hvor politikerne siger, hvad de vil arbejde for, hvis borgerne stemmer på dem. Det samme sker, når der er valg til Europa-Parlamentet. Det er der hvert 5. år. Sidste gang var i 2024. Så den næste gang er i 2029.

I de 27 medlemslande skal man være 18 år for at kunne stemme til Europa-Parlamentsvalg. Enkelte lande har dog ændret dette krav. Det betyder, at unge fra 16 år kan stemme i Tyskland, Belgien, Malta og Østrig. I Grækenland skal man være 17 år.

Alle landene har fået tildelt pladser i Europa-Parlamentet. Tyskland har med sine 96 pladser flest, da det er det største land, mens Malta, som det mindste land har 6. Det kan lyde som en stor forskel, men de små lande har faktisk flere pladser per

indbygger end de store lande. Det er for at sikre, at de store lande ikke kan tryne de små.

Når politikerne bliver valgt ind i Europa-Parlamentet, skal de finde ud af, hvilken politisk gruppe, de gerne vil være del af. I øjeblikket er der 8 politiske grupper. For mere information, se side 14-15 i "EU på 5 minutter".

Hvis du vil dykke ned i, hvad EU og Europa-Parlamentet er med til at vedtage af lovgivning, kan du sammen med dine elever se på siderne 16-17 i "EU på 5 minutter". Her har vi prøvet at vise eleverne, hvor EU fylder i deres hverdag. Vi har skrevet et par svar på de efterfølgende sider.

Har I lyst til at være med i vores arrangement den 8. maj?

Så send os jeres videoklip

Videoklip - send os jeres tanker: Har din klasse lyst til at deltage på selve dagen med videoklip, hvor eleverne deler deres tanker om fællesskab og drømme, så hører vi som sagt meget gerne fra jer.

Skriv gerne til: nichlasbenjamin.hansen@europarl.europa.eu

Formålet er, at eleverne kan spejle sig selv i andre på samme alder og blive klogere på, hvordan andre oplever verden lige nu.

Vi har som sagt følgende tre spørgsmål til eleverne, som de meget gerne må besvare i tre forskellige videoklip:

1. Hvordan oplever du verden i øjeblikket?
2. Hvilke fællesskaber er du del af?
3. Hvilken verden drømmer du om?